

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA
DEPARTAMENT DE RELIGIÓ I MORAL CATÒLICA
IES PORTOCRISTO – CURS 2015-2016

Índex

1. Religió i moral catòlica (cursos LOE)

1.1. Segon d'ESO

- 1.1.1. Objectius
- 1.1.2. Continguts
- 1.1.3. Criteris d'avaluació
- 1.1.4. Contribució a les competències bàsiques
- 1.1.5. Procediments d'avaluació i qualificació
- 1.1.6. Temporalització i seqüenciació

1.2. Quart d'ESO

- 1.2.1. Objectius
- 1.2.2. Continguts
- 1.2.3. Criteris d'avaluació
- 1.2.4. Contribució a les competències bàsiques
- 1.2.5. Procediments d'avaluació i qualificació
- 1.2.6. Temporalització i seqüenciació

2. Religió i moral catòlica (cursos LOMQE)

2.1. Primer d'ESO

- 2.1.1. Objectius
- 2.1.2. Continguts, criteris d'avaluació i estàndards d'aprenentatge avaluable
- 2.1.3. Contribució a les competències bàsiques
- 2.1.4. Procediments d'avaluació i qualificació
- 2.1.5. Temporalització i seqüenciació

2.2. Tercer d'ESO

- 2.2.1. Objectius
- 2.2.2. Continguts, criteris d'avaluació i estàndards d'aprenentatge avaluable
- 2.2.3. Contribució a les competències bàsiques
- 2.2.4. Procediments d'avaluació i qualificació
- 2.2.5. Temporalització i seqüenciació

2.3. Primer de Batxiller

- 2.3.1. Objectius
- 2.3.2. Continguts, criteris d'avaluació i estàndards d'aprenentatge avaluable
- 2.3.3. Contribució a les competències bàsiques
- 2.3.4. Procediments d'avaluació i qualificació
- 2.3.5. Temporalització i seqüenciació

3. Materials i recursos

4. Activitats complementàries i extraescolars

1. Religió i moral catòlica (cursos LOE)

1.1. Segon d'ESO

1.1.1. Objectius

- Conèixer i interpretar els diferents elements que conformen el fenomen religiós en la seva estructura i expressió històrica, com a base de comprensió de les diferents religions.
- Raonar les respostes que les grans religions donen a les preguntes de l'ésser humà sobre la concepció de l'home i el seu destí últim.
- Conèixer la Bíblia, el seu origen, estructura, finalitat i interpretació pertinent en relació a la història i experiència religiosa d'Israel, i com a expressió de la revelació de Déu Pare als homes.
- Conèixer els continguts del cristianisme que fonamenten la concepció de l'ésser humà creat per Déu i destinat a ser fill seu.
- Identificar a Jesucrist com a Fill de Déu, salvador encarnat entre els homes, mitjançant el coneixement i anàlisi del seu missatge, la seva vida i la seva presència per l'Esperit Sant.
- Analitzar i valorar el sentit i la finalitat de l'Església en tant que realització institucional al servei de la humanització i salvació que Crist ofereix a l'ésser humà, i descobrir la seva aportació als processos més importants de la història espanyola i europea.
- Conèixer i valorar la resposta dels creients al missatge i esdeveniment cristià, que es realitza en l'Església.
- Comprendre i distingir l'acció salvadora de Crist, i el caràcter celebratiu de cada un dels sacraments.
- Descobrir els fonaments racionals i revelats que justifiquen l'ensenyament moral de l'Església catòlica, i orienten la relació de l'home amb Déu, amb sí mateix, amb els altres i amb el món.
- Analitzar les exigències i compromisos dels cristians en la seva relació amb Déu, amb ell mateix i amb els altres, relacionant-los amb altres opcions presents en la societat i en les grans religions.
- Reconèixer i valorar les fites més importants de la fe cristiana en la història de l'Església, en les grans obres de la cultura i en les seves festes, considerant també les aportacions d'altres religions.
- Analitzar els principis que fonamenten la fe cristiana en la vida eterna, valorant críticament la proposta de les grans religions.

1.1.2. Continguts

BLOC 1. INTRODUCCIÓ AL CONTEXT DE JESÚS DE NATZARET

- El judaisme de l'època de Jesús.
- L'Imperi Romà i les seves relacions amb Israel.
- La filosofia grega i la seva influència al món jueu.
- Les altres religions de l'Imperi.

BLOC 2. LA NOVETAT DE JESÚS

- El que sabem del Jesús històric.
- Les fonts externes sobre Jesús: fonts romanes i jueves.
- Les fonts cristianes sobre Jesús: Antic i Nou Testament, escrits apòcrifs, testimonis, etc.
- Els Evangelis Sinòptics.
- Escrits Joanics.

BLOC 3. EL MISSATGE DE JESÚS

- El que sabem del missatge de Jesús.
- L'anunci del Regne i les Benaurances.
- Jesús i les paràboles.
- Els miracles.
- La preferència de Jesús pels més dèbils.
- Els seguidors i deixebles de Jesús.
- El camí de Jesús cap a la creu, mort i resurrecció.

BLOC 4. DE JESÚS A L'ESGLÉSIA

- Jesús i la primera comunitat de deixebles. Pentecosta.
- L'Església primitiva: dels fets dels apòstols a les primeres cartes i els Evangelis.
- Desenvolupament de la fe trinitària als primers concilis.
- Formació del cànon del Nou Testament.

BLOC 5. LES GRAN RELIGIONS DEL MÓN: EL JUDAISME

- El poble d'Israel.
- La Bíblia jueva: història i estructura.
- Els grans temes del judaisme.
- Ritus i celebracions jueves.
- El judaisme contemporani.
- Relacions del cristianisme amb el judaisme.

1.1.3. Criteris d'avaluació

- Conèixer les diferents manifestacions artístiques de Jesús al llarg de la història.
- Diferenciar l'aproximació teològica a la figura de Jesucrist de les altres aproximacions possibles.
- Diferenciar les dades històriques de les creences i afirmacions de fe sobre Jesús.
- Analitzar els diferents Evangelis i comprendre les seves característiques particulars com a gènere literari.
- Aprofundir els aspectes més rellevants dels escrits joanics, especialment el pròleg de l'Evangelí de Joan.
- Entendre les diferents maneres que té Jesús d'expressar el seu missatge.
- Comprendre la particularitat dels miracles de Jesús i distingir-los d'altres tipus de fenòmens sobrenaturals.

- Entendre la relació de Jesús amb els altres, amb el proïsme, i la seva manera de formar una comunitat de seguidors.
- Explicar el sentit de la fe cristiana com identificació amb Jesucrist i la seva realització plena en la vida eterna.
- Fer servir el missatge d'alguns textos i esdeveniments bíblics per comprovar les manifestacions de Déu i raonar que Jesucrist és vertader Déu i vertader home.
- Saber interpretar la mort i resurrecció de Jesucrist com a font d'amor, perdó, esperança i nou naixement per als fills de Déu.
- Analitzar el pas de Jesús a les primeres comunitats cristianes i a la formació final de l'Església.
- Conèixer les característiques principals del judaisme antic i modern, així com les seves relacions amb el cristianisme.

1.1.4. Contribució a les competències bàsiques

- Aquesta matèria contribueix a l'adquisició de la **competència social i ciutadana** perquè afavoreix la comprensió de la realitat social en què vivim i la convivència democràtica assumint l'acceptació de la pluralitat de creences com un element bàsic. Proposa l'anàlisi dels fets socials i cerca el desenvolupament d'habilitats socials com l'expressió de les pròpies idees, el diàleg, etc.
- **L'autonomia i la iniciativa personal** es desenvolupa amb el fet que l'alumnat ha d'assumir les seves pròpies valoracions i ha d'emetre criteris propis a l'hora d'analitzar els diferents fenòmens socioreligiosos.
- En contemplar la religió des del seu vessant cultural i les seves manifestacions artístiques aquesta matèria contribueix a l'adquisició de la **competència cultural i artística**. Proporciona a l'alumnat el coneixement d'una dimensió cultural que ha tingut i té una forta influència en el context social i en el llenguatge artístic del qual s'ha valgut per expressar-se.
- La contribució d'aquesta matèria al desenvolupament de la **competència en comunicació lingüística** està garantida des del moment en què es fa un ús sistemàtic del debat i del diàleg juntament amb l'expressió escrita de les reflexions personals. La utilització d'informacions escrites i gràfiques de diferent format afavoreixen l'adquisició d'aquesta competència.
- Moltes de les eines digitals presents a Internet estan basades en la idea de col·laboració i d'intercanvi de coneixements. L'alumnat ha d'emprar aquestes eines en el seu treball de recerca i d'intercanvi d'opinions, la qual cosa contribueix al desenvolupament del **tractament de la informació i competència digital**.
- La **competència en el coneixement i la interacció amb el món físic** està present des del moment en què la relació entre la ciència i la religió s'incorpora com a element de discussió i reflexió. El paper de la religió a la nostra societat requereix respostes que han de tenir la perspectiva científica i tecnològica. Algunes religions utilitzen el mètode historicocrític per a la interpretació dels seus texts sagrats, altres no. La visió del món que

ofereixen algunes religions no és incompatible amb la que ofereix la ciència, malgrat que aquesta situació no es dona en tots els casos. Per això és necessari que en cada cas sigui contrastada amb la que ofereix la ciència, per fer possible que l'alumnat construeixi la seva pròpia interpretació. D'altra banda, la utilització d'informació de diferents fonts, entre d'altres dades estadístiques i l'aplicació de procediments en la línia del pensament científic, contribueix al desenvolupament d'aquesta competència. En general, la referència permanent a un marc de rigor lògic facultarà l'alumnat per afrontar situacions complexes de la vida ciutadana. A més la incorporació de la naturalesa com una de les peces clau d'interpretació religiosa així com la discussió sobre el desenvolupament sostenible i la cultura de la salut, discussió que no és aliena a la religió, contribueixen de manera especial a la consolidació del coneixement i a la interacció amb el món físic.

1.1.5. Procediments d'avaluació i qualificació

A l'hora d'avaluar els alumnes es tindran en compte diversos factors.

- Actitud i comportament a l'aula. De manera general, aquest ítem comptarà un 10% de la nota final. Però a criteri del professor, si les circumstàncies ho requereixen, i previ avís als alumnes, el % podrà variar.
- Activitats a l'aula, deures i/o examen. El 90% de la nota es reparteix entre les activitats que es desenvolupen a l'aula. Aquestes activitats poden consistir en la realització d'un examen parcial o final. Però l'examen no sempre tindrà lloc si el professor ho considera. En cas de no haver-hi examen, la nota serà la mitjana de les notes de les activitats realitzades a l'aula o a casa. Una activitat podrà ser avaluada per la seva nota o bé, simplement, pel fet d'haver estat entregada o no. També hi pot haver un examen que no reculli el 90% de la nota sinó un % menor i que la seva nota es combini amb la de les activitats. L'objectiu de l'assignatura és intentar no fer cap examen i realitzar una avaluació contínua. Però si les circumstàncies ho requereixen es podrà fer un examen.
- Si el professor ho considera, per aprovar l'assignatura es pot exigir, previ avís als alumnes, que totes les tasques estiguin entregades per a poder avaluar l'assignatura. En cas contrari, no es podrà avaluar i la nota serà d'un insuficient. De la mateixa manera, si un alumne no participa de les activitats d'aula que no requereixen entregar res, però sí participar-hi, es podrà aplicar el criteri anterior.

1.1.6. Temporalització i seqüenciació

1ª Avaluació	BLOC 1. INTRODUCCIÓ AL CONTEXT DE JESÚS DE NATZARET
--------------	-----------------------------------------------------

	BLOC 2. LA NOVETAT DE JESÚS
2 ^a Avaluació	BLOC 3. EL MISSATGE DE JESÚS
3 ^a Avaluació	BLOC 4. DE JESÚS A L'ESGLÉSIA BLOC 5. LES GRAN RELIGIONS DEL MÓN: EL JUDAISME

1.2. Quart d'ESO

1.2.1. Objectius

- Conèixer i interpretar els diferents elements que conformen el fenomen religiós en la seva estructura i expressió històrica, com a base de comprensió de les diferents religions.
- Raonar les respostes que les grans religions donen a les preguntes de l'ésser humà sobre la concepció de l'home i el seu destí últim.
- Conèixer la Bíblia, el seu origen, estructura, finalitat i interpretació pertinent en relació a la història i experiència religiosa d'Israel, i com a expressió de la revelació de Déu Pare als homes.
- Conèixer els continguts del cristianisme que fonamenten la concepció de l'ésser humà creat per Déu i destinat a ser fill seu.
- Identificar a Jesucrist com a Fill de Déu, salvador encarnat entre els homes, mitjançant el coneixement i anàlisi del seu missatge, la seva vida i la seva presència per l'Esperit Sant.
- Analitzar i valorar el sentit i la finalitat de l'Església en tant que realització institucional al servei de la humanització i salvació que Crist ofereix a l'ésser humà, i descobrir la seva aportació als processos més importants de la història espanyola i europea.
- Conèixer i valorar la resposta dels creients al missatge i esdeveniment cristià, que es realitza en l'Església.
- Comprendre i distingir l'acció salvadora de Crist, i el caràcter celebratiu de cada un dels sacraments.
- Descobrir els fonaments racionals i revelats que justifiquen l'ensenyament moral de l'Església catòlica, i orienten la relació de l'home amb Déu, amb sí mateix, amb els altres i amb el món.
- Analitzar les exigències i compromisos dels cristians en la seva relació amb Déu, amb ell mateix i amb els altres, relacionant-los amb altres opcions presents en la societat i en les grans religions.
- Reconèixer i valorar les fites més importants de la fe cristiana en la història de l'Església, en les grans obres de la cultura i en les seves festes, considerant també les aportacions d'altres religions.
- Analitzar els principis que fonamenten la fe cristiana en la vida eterna, valorant críticament la proposta de les grans religions.

1.2.2. Continguts

BLOC 1. L'ESGLÉSIA A L'EDAT ANTIGA

- El misteri de l'Església. Realitat visible i espiritual. Misteri de la unió dels homes amb Déu.
- La presència i realització de les notes de l'Església al llarg de la història.
- L'Església, unitat dels cristians en un sol Cos, la vida del qual és Crist.
- Final de la vigència del paganisme i extensió del cristianisme a l'Imperi Romà. Constantí i l'Edicte de Milà. Sant Jeroni i Sant Agustí. Concilis d'Efes i Calcedònia. Algunes desviacions doctrinals. Diàleg fe-cultura als primers segles.
- La cultura cristiana antiga. La basílica paleocristiana. Les "Confessions" de Sant Agustí.

BLOC 2. L'ESGLÉSIA A L'EDAT MITJA

- L'evangelització d'Europa. El monacat: la regla benedictina. Mahoma: el messianisme islàmic i la disputa iconoclasta. III Concili de Toledo. Sant Isidre. Carlemany i l'Europa cristiana. Fundació dels estats pontificis. La religió cristiana a l'Espanya musulmana.
- Les basíliques visigòtiques i romàniques: arquitectura, escultura i pintura.
- El primer canvi de mil·lenni. Cisma d'Orient. Les peregrinacions: el camí de Santiago, vertebrador d'Europa. Preservació dels Sants Llocs: les Croades. Les ordres militars. La reforma del monacat: Cluny i Sant Bernat. El moviment a favor de la pobresa i les ordres mendicants: Sant Francesc d'Assís i Sant Domingo de Guzmán. Avinyó i el Cisma d'Occident.
- La catedral gòtica: arquitectura, escultura i vidrieres. El cant gregorià.

BLOC 3. L'ESGLÉSIA A L'EDAT MODERNA

- El cristianisme durant el Renaixement i el Barroc. La importància de la Universitat: Duns Escot, Sant Anselm, Sant Tomàs. La reforma protestant. Trento i la reforma catòlica. Nous ordres religiosos. Grans sants i místics espanyols: Santa Teresa de Jesús, Sant Joan de la Creu i Ignasi de Loyola. La Inquisició. L'evangelització del Nou Món: la defensa dels indis i les reduccions del Paraguai.
- L'art cristià al Renaixement i Barroc. La literatura mística. La música com expressió de l'experiència religiosa.

BLOC 4. L'ESGLÉSIA A L'EDAT CONTEMPORÀNIA

- L'Església al món contemporani. El conflicte fe-raó. La preocupació per la qüestió social. Els nous ordres religiosos, pioners en l'educació, la sanitat i l'assistència. Grans educadors cristians. L'expansió missionera i la presència de l'Església al "quart món". Ciència i religió.
- L'expressió contemporània de l'art cristià. El ressorgir de la pintura mística i ecumènica. La concepció religiosa moderna a l'arquitectura. La música religiosa actual. La poesia mística avui.
- La trobada amb la modernitat i la renovació interior de l'Església contemporània: el Concili Vaticà II. Línees fonamentals de les Constitucions. Totalitarismes d'Estat i la seva catàstrofe moral. L'Holocaust. Judaisme i Islam contemporanis: tradició i modernitat.
- El segon canvi de mil·lenni. La presència de la religió als mitjans de comunicació i la creació virtual d'opinió.

1.2.3. Criteris d'avaluació

- Conèixer les característiques principals de l'Església Catòlica.
- Analitzar el naixement de l'Església a l'antiguitat i les diferents fases per les que passa.
- Raonar el servei dels concilis a la transmissió de la fe.
- Conèixer les característiques de l'Església durant l'Edat Mitja.
- Explicar el sentit religiós de les peregrinacions.
- Analitzar les diferents influències artístiques del cristianisme a l'art occidental.
- Analitzar l'aparició de l'islam i el seu significar per a la cultura occidental cristiana.
- Raonar el sentit de les reformes de l'Església com a renovació en les seves arrels evangèliques.
- Localitzar les aportacions dels grans sants i doctors de l'Església a la construcció d'Europa i la seva evangelització.
- Conèixer les fases i el desenvolupament del renaixement i el barroc i el seu significat per a la religió cristiana.
- Situar el servei que l'Església realitza a la cultura des de les seves institucions i persones rellevants al renaixement i barroc.
- Analitzar els principals conflictes que afecten a l'Església durant l'època contemporània.
- Descriure l'acció educativa i social de l'Església al món contemporani.
- Conèixer les manifestacions modernes de la religiositat.
- Senyalar a alguns textos del Concili Vaticà II les aportacions de l'Església sobre el diàleg amb el món.

1.2.4. Contribució a les competències bàsiques

- Aquesta matèria contribueix a l'adquisició de la **competència social i ciutadana** perquè afavoreix la comprensió de la realitat social en què vivim i la convivència democràtica assumint l'acceptació de la pluralitat de creences com un element bàsic. Proposa l'anàlisi dels fets socials i cerca el desenvolupament d'habilitats socials com l'expressió de les pròpies idees, el diàleg, etc.
- **L'autonomia i la iniciativa personal** es desenvolupa amb el fet que l'alumnat ha d'assumir les seves pròpies valoracions i ha d'emetre criteris propis a l'hora d'analitzar els diferents fenòmens socioreligiosos.
- En contemplar la religió des del seu vessant cultural i les seves manifestacions artístiques aquesta matèria contribueix a l'adquisició de la **competència cultural i artística**. Proporciona a l'alumnat el coneixement d'una dimensió cultural que ha tingut i té una forta influència en el context social i en el llenguatge artístic del qual s'ha valgut per expressar-se.
- La contribució d'aquesta matèria al desenvolupament de la **competència en comunicació lingüística** està garantida des del moment en què es fa un ús sistemàtic del debat i del diàleg juntament amb l'expressió escrita de les

reflexions personals. La utilització d'informacions escrites i gràfiques de diferent format afavoreixen l'adquisició d'aquesta competència.

- Moltes de les eines digitals presents a Internet estan basades en la idea de col·laboració i d'intercanvi de coneixements. L'alumnat ha d'emprar aquestes eines en el seu treball de recerca i d'intercanvi d'opinions, la qual cosa contribueix al desenvolupament del **tractament de la informació i competència digital**.
- La **competència en el coneixement i la interacció amb el mon físic** està present des del moment en què la relació entre la ciència i la religió s'incorpora com a element de discussió i reflexió. El paper de la religió a la nostra societat requereix respostes que han de tenir la perspectiva científica i tecnològica. Algunes religions utilitzen el mètode historicocrític per a la interpretació dels seus texts sagrats, altres no. La visió del món que ofereixen algunes religions no és incompatible amb la que ofereix la ciència, malgrat que aquesta situació no es dona en tots els casos. Per això és necessari que en cada cas sigui contrastada amb la que ofereix la ciència, per fer possible que l'alumnat construeixi la seva pròpia interpretació. D'altra banda, la utilització d'informació de diferents fonts, entre d'altres dades estadístiques i l'aplicació de procediments en la línia del pensament científic, contribueix al desenvolupament d'aquesta competència. En general, la referència permanent a un marc de rigor lògic facultarà l'alumnat per afrontar situacions complexes de la vida ciutadana. A més la incorporació de la naturalesa com una de les peces clau d'interpretació religiosa així com la discussió sobre el desenvolupament sostenible i la cultura de la salut, discussió que no és aliena a la religió, contribueixen de manera especial a la consolidació del coneixement i a la interacció amb el món físic.

1.2.5. Procediments d'avaluació i qualificació

A l'hora d'avaluar els alumnes es tindran en compte diversos factors.

- Actitud i comportament a l'aula. De manera general, aquest ítem comptarà un 10% de la nota final. Però a criteri del professor, si les circumstàncies ho requereixen, i previ avís als alumnes, el % podrà variar.
- Activitats a l'aula, deures i/o examen. El 90% de la nota es reparteix entre les activitats que es desenvolupen a l'aula. Aquestes activitats poden consistir en la realització d'un examen parcial o final. Però l'examen no sempre tindrà lloc si el professor ho considera. En cas de no haver-hi examen, la nota serà la mitjana de les notes de les activitats realitzades a l'aula o a casa. Una activitat podrà ser avaluada per la seva nota o bé, simplement, pel fet d'haver estat entregada o no. També hi pot haver un examen que no reculli el 90% de la nota sinó un % menor i que la seva nota es combini amb la de les activitats. L'objectiu de l'assignatura és intentar no fer cap examen i realitzar una avaluació

contínua. Però si les circumstàncies ho requereixen es podrà fer un examen.

- Si el professor ho considera, per aprovar l'assignatura es pot exigir, previ avis als alumnes, que totes les tasques estiguin entregades per a poder avaluar l'assignatura. En cas contrari, no es podrà avaluar i la nota serà d'un insuficient. De la mateixa manera, si un alumne no participa de les activitats d'aula que no requereixen entregar res, però sí participar-hi, es podrà aplicar el criteri anterior.

1.2.6. Temporalització i seqüenciació

1 ^a Avaluació	BLOC 1. L'ESGLÉSIA A L'EDAT ANTIGA
2 ^a Avaluació	BLOC 2. L'ESGLÉSIA A L'EDAT MITJA BLOC 3. L'ESGLÉSIA A L'EDAT MODERNA
3 ^a Avaluació	BLOC 3. L'ESGLÉSIA A L'EDAT MODERNA BLOC 4. L'ESGLÉSIA A L'EDAT CONTEMPORÀNIA

2. Religió i moral catòlica (cursos LOMQE)

2.1. Primer d'ESO

2.1.1. Objectius

- Prendre consciència i desenvolupar la pròpia dimensió religiosa més enllà de condicionaments culturals, històrics i socials, de manera que la pregunta que és tota persona no quedi oculta ni ofegada per les respostes de la tradició.
- Descobrir que la vida humana és una recerca contínua de sentit i proporcionar les eines per a que la persona pugui trobar un sentit per a la seva vida sigui quin sigui finalment aquest.
- Ser conscient que la plenitud de la vida, incloent la religiosa, depèn de les nostres accions i aquestes de les nostres creences, les quals han de ser examinades de manera personal, responsable i radical en el seu valor de veritat.
- Assolir els instruments racionals necessaris per a poder dialogar seriosament amb els altres sobre el sentit de la vida, l'existència de Déu, el problema del mal, el fonament de la dignitat humana, afavorint així l'entesa interpersonal i interreligiosa.
- Conèixer l'especificitat del cristianisme com a religió i proposta de sentit per a la vida que ens és més propera, partint dels elements que ens envolten i del passat històric que configura la nostra tradició.

- Aproximar-se a la gran varietat i riquesa de religions que existeixen arreu del món i que conviuen amb nosaltres al nostre entorn més immediat, tot aprenent a respectar-les i a cercar el que ens uneix més que el que ens separa, fomentant així l'ecumenisme.
- Reconèixer les aportacions que la tradició d'Israel ha fet al cristianisme i a tota la humanitat, descobrint quin és el nucli de la seva experiència religiosa a través del coneixement de la seva variada i complexa literatura a l'Antic Testament.
- Analitzar la figura de Jesucrist, la seva vida, el seu missatge, la seva interpretació com a compliment de les profecies d'Israel i com a plenitud de la revelació de Déu als homes, tot partint de l'estudi dels textos del Nou Testament i dels concilis cristològics més importants.
- Entendre que la relació del cristià amb Déu no és una pèrdua d'humanitat ni una fuga del món, sinó una esperança absoluta i universal respecte de cada destí individual i de tota altre realitat, que malgrat orienta la crítica radical de tot allò imperfecte, ho fa en la mesura que ho estima profundament.
- Entendre el significat de l'Església com a poble de Déu, animat per l'Esperit Sant i com a lloc de presència i d'encontre amb Crist i amb tota la comunitat de creients.
- Discernir sota les aparences i adherències el nucli sant del cristianisme i el seu impuls constant a la construcció d'una civilització de l'amor, promovent la realització de la justícia, la solidaritat, la caritat, l'entrega desinteressada a l'altre, la compassió i la cultura de la pau.
- Descobrir la llarga i profunda missió social que realitza l'Església arreu del món, especialment als països més desfavorits, però també de manera més propera als projectes que hi ha al nostre entorn, apreciand la seva tasca i fomentant-ne la participació activa com a part del procés educatiu.

2.1.2. Continguts, criteris d'avaluació i estàndards d'aprenentatge avaluables

BLOC 1. EL SENTIT RELIGIÓS DE L'HOME
Continguts
La concepció judeocristiana de la realitat i la història.
Criteris d'avaluació / Estàndards d'aprenentatge avaluables
<p>1. Reconèixer la concepció segons la qual la realitat és do de Déu.</p> <p>1.1. <i>Expressa per escrit successos imprevistos en els que els cristians reconeixen que la realitat és donada.</i></p> <p>1.2. <i>Avalua, compartint amb els seus companys, successos i situacions en les que, pels cristians, queda de manifest que la realitat és do de Déu.</i></p> <p>2. Identificar les característiques de la idea d'una creació divina de la realitat.</p> <p>2.1. <i>És capaç de donar raó de la concepció de la realitat com a fruit del disegni amorós de Déu.</i></p> <p>3. Contrastar l'origen de la creació en els diferents relats religiosos sobre la creació.</p> <p>3.1. <i>Relaciona i distingeix, explicant amb les seves paraules, l'origen de la creació en els relats</i></p>

<p><i>mítics de l'antiguitat i el relat bíblic.</i></p> <p>4. Diferenciar l'explicació teològica i científica de la realitat.</p> <p>4.1. <i>Coneix i assenyalas les diferències entre l'explicació teològica i científica de la realitat.</i></p> <p>4.2. <i>Respecta l'autonomia existent entre les explicacions, teològica i científica, de la realitat.</i></p>
<p>BLOC 2. LA REVELACIÓ: DÉU INTERVÉ EN LA HISTÒRIA</p>
<p>Continguts</p>
<p>La història d'Israel: elecció, aliança, monarquia i profetisme.</p>
<p> criteris d'avaluació / Estàndards d'aprenentatge avaluable</p>
<p>1. Conèixer, contrastar i apreciar els principals esdeveniments de la història d'Israel.</p> <p>1.1. <i>Coneix, interpreta i construeix una línia del temps amb els principals esdeveniments i personatges de la història d'Israel.</i></p> <p>1.2. <i>Mostra interès per la història d'Israel i dialoga amb respecte sobre els beneficis d'aquesta història per a la humanitat.</i></p> <p>2. Assenyalar i identificar les diferents maneres de comunicació que Déu ha usat en les diferents etapes de la història d'Israel.</p> <p>2.1. <i>Cerca relats bíblics i selecciona gestos i paraules de Déu en els que identifica la manifestació divina.</i></p> <p>3. Distingir i comparar el procediment amb el que Déu es manifesta en les diferents etapes de la història d'Israel.</p> <p>3.1. <i>Recorda i explica constructivament, de manera oral o per escrit, accions que reflecteixen el desvetllament de Déu envers el poble d'Israel.</i></p>
<p>BLOC 3. JESUCRIST, COMPLIMENT DE LA HISTÒRIA DE LA SALVACIÓ</p>
<p>Continguts</p>
<p>La divinitat i humanitat de Jesús. Els evangelis: testimoni i anunci. Composició dels evangelis.</p>
<p> criteris d'avaluació / Estàndards d'aprenentatge avaluable</p>
<p>1. Distingir en Jesús els trets de la seva naturalesa divina i humana.</p> <p>1.1. <i>Identifica i classifica de manera justificada les diferències entre la naturalesa divina i humana de Jesús en els relats evangèlics.</i></p> <p>1.2. <i>S'esforça per comprendre les manifestacions d'ambdues naturaleses expressades en els relats evangèlics.</i></p> <p>2. Identificar la naturalesa i finalitat dels evangelis.</p> <p>2.1. <i>Reconeix a partir de la lectura dels textos evangèlics els trets de la persona de Jesús i dissenya el seu perfil.</i></p> <p>3. Conèixer i comprendre el procés de formació dels evangelis.</p> <p>3.1. <i>Ordena i explica amb les seves paraules els passos del procés formatiu dels evangelis.</i></p>
<p>BLOC 4. PERMANÈNCIA DE JESUCRIST EN LA HISTÒRIA: L'ESGLÉSIA</p>
<p>Continguts</p>
<p>Concepció de l'Església com a presència de Jesucrist en la història. El continu impuls edificant de l'Esperit Sant sobre l'Església.</p>
<p> criteris d'avaluació / Estàndards d'aprenentatge avaluable</p>
<p>1. Comprendre la concepció d'una presència actual de Jesucrist en l'Església.</p> <p>1.1. <i>Assenyalas i explica les diferents formes de presència de Jesucrist en l'Església:</i></p>

sagraments, paraula de Déu, autoritat i caritat.

2. Reconèixer la idea d'una acció vivificant de l'Esperit Sant sobre l'Església.

2.1. *Coneix i respecta que els sagraments són entesos pels cristians com una acció de l'Esperit per a construir l'Església.*

2.2. *Associa l'acció de l'Esperit en els sagraments amb les diferents etapes i moments de la vida.*

2.3. *Compren i aprecia la idea d'una acció de l'Esperit per al creixement de la persona.*

2.1.3. Contribució a les competències bàsiques

Competència en comunicació lingüística

L'assignatura de religió se serveix dels elements cristians presents a l'entorn de l'alumnat, les imatges i símbols, el llenguatge i altres recursos, per a la comprensió de la religiositat pròpia de cada etapa evolutiva. Es desenvolupa així la competència en comunicació lingüística, que se serveix del llenguatge que conforma la cultura i tradició que es transmet d'una a altre generació. Així, el llenguatge bíblic i la seva riquesa d'expressió i simbologia, el llenguatge doctrinal i la seva precisió conceptual, analítica i argumental i el llenguatge litúrgic i la seva proximitat al llenguatge dels símbols del poble cristià, ajudaran al desenvolupament d'aquesta competència als estudiants. Sense oblidar la singularitat que aquesta assignatura aporta a la dimensió d'escolta de la comunicació.

Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia

De manera molt específica aquesta assignatura contribueix al desenvolupament de les competències bàsiques en ciència i tecnologia gràcies al debat que s'estableix de manera frontal amb algunes cosmovisions científiques sobre la realitat. La fe i la ciència, i de manera més àmplia, la fe i la raó sempre han estat en diàleg més o menys pacífic. L'Església ha opinat i opina sobre les teories científiques. Però també ho fa sobre l'ús de la tecnologia i les noves tècniques que va apareixent al món, donant-li un enfocament ètic. Així mateix, la ciència i tecnologia modernes han ajudat molt en l'estudi del passat de la religió, com és el cas de les datacions de textos antics. Finalment, a nivell de competència matemàtica podem destacar la presència dins la Bíblia de nombroses referències numèriques que ajuden a desentranyar el contingut dels textos o que n'enriqueixen el seu sentit.

Competència digital

En la mesura que avui en dia la major part dels materials per a l'estudi de les religions pot i ha de trobar-se a la xarxa, l'assignatura contribueix al desenvolupament d'aquesta competència. La possibilitat, per exemple, d'accedir a la Bíblia completament virtual o on-line fa de les investigacions en matèria bíblica una tasca eminentment digital, aprofitant-se així les enormes avantatges que posseeixen aquests nous mitjans. De manera més indirecta també s'estudia l'impacte dels mitjans de comunicació de masses a l'estratègia comunicativa de l'Església i com, gràcies a aquests nous mitjans, l'evangeli pot arribar a més gent i de formes diverses. També cal destacar la manera com aquest fenomen

està afectant a la mateixa estructura territorial de l'Església, generant noves comunitats no lligades pel territori sinó pel mitjà digital que les uneix.

Aprendre a aprendre

Amb l'estudi de la religió cristiana es proporcionen marcs conceptuals que després poden ser aplicat a l'estudi d'altres religions. D'aquesta manera l'estudiant podrà abordar per sí mateix aquesta nova tasca gràcies a les eines proporcionades. De la mateixa manera, serà capaç de llegir esdeveniments recents relacionats amb el tema religiós, així com ser capaç de llegir els esdeveniments de la seva pròpia vida de manera autònoma. Es dona la clau per a la comprensió de futures experiències religioses o místiques que puguin sobrevenir a l'individu. Finalment, l'èmfasi que el cristianisme posa sobre l'esperança, si es treballat adequadament pels estudiants, fomenta en aquests un esperit d'autosuperació i de no abandonar les tasques abans d'hora, que resulta molt útil de cara a la competència d'aprendre a aprendre.

Competències socials i cíviques

L'ensenyament escolar de la religió catòlica afavoreix el desenvolupament de la responsabilitat personal i social i de les demés virtuts cíviques, per al bé comú de la societat, contribuint així a l'adquisició de les competències socials i cíviques. Aquesta educació de la dimensió moral i social de la persona, afavorirà la maduració d'una corresponsabilitat, l'exercici de la solidaritat, de la llibertat, de la justícia i de la caritat.

Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor

La competència per a l'autonomia personal, anomenada sentit d'iniciativa i esperit emprenedor, es desenvolupa a l'estudiant partint del vertader coneixement de sí mateix, de les seves potencialitats, de la seva dignitat i del seu sentit. La formació religiosa catòlica aporta a aquesta competència una cosmovisió que dona sentit a la vida i, per tant, a la cultura i a la identitat de la persona humana. Una cosmovisió que fa possible la formació integral de l'estudiant enfront a visions parcials.

Consciència i expressions culturals

Per altre banda, la religió catòlica aporta a la competència cultural i artística el significat i valoració crítica de tantes obres del nostre entorn, motivant la posada en valor de la pròpia cultura i l'estima adequada d'altres tradicions culturals i religioses. La cultura i la història occidental, la pròpia història, no poden ésser compreses i assumides si es prescindeix del fet religiós present sempre a la història cultural dels pobles. D'igual manera, l'expressió artística de la fe segueix col·laborant en l'actualitat a l'enriquiment del nostre patrimoni cultural.

2.1.4. Procediments d'avaluació i qualificació

A l'hora d'avaluar els alumnes es tindran en compte diversos factors.

- Actitud i comportament a l'aula. De manera general, aquest ítem comptarà un 10% de la nota final. Però a criteri del professor, si les

circumstàncies ho requereixen, i previ avís als alumnes, el % podrà variar.

- Activitats a l'aula, deures i/o examen. El 90% de la nota es reparteix entre les activitats que es desenvolupen a l'aula. Aquestes activitats poden consistir en la realització d'un examen parcial o final. Però l'examen no sempre tindrà lloc si el professor ho considera. En cas de no haver-hi examen, la nota serà la mitjana de les notes de les activitats realitzades a l'aula o a casa. Una activitat podrà ser avaluada per la seva nota o bé, simplement, pel fet d'haver estat entregada o no. També hi pot haver un examen que no reculli el 90% de la nota sinó un % menor i que la seva nota es combini amb la de les activitats. L'objectiu de l'assignatura és intentar no fer cap examen i realitzar una avaluació contínua. Però si les circumstàncies ho requereixen es podrà fer un examen.
- Si el professor ho considera, per aprovar l'assignatura es pot exigir, previ avís als alumnes, que totes les tasques estiguin entregades per a poder avaluar l'assignatura. En cas contrari, no es podrà avaluar i la nota serà d'un insuficient. De la mateixa manera, si un alumne no participa de les activitats d'aula que no requereixen entregar res, però sí participar-hi, es podrà aplicar el criteri anterior.

2.1.5. Temporalització i seqüenciació

1 ^a Avaluació	BLOC 1. EL SENTIT RELIGIÓS DE L'HOME
2 ^a Avaluació	BLOC 2. LA REVELACIÓ: DÉU INTERVÉ EN LA HISTÒRIA BLOC 3. JESUCRIST, COMPLIMENT DE LA HISTÒRIA DE LA SALVACIÓ
3 ^a Avaluació	BLOC 3. JESUCRIST, COMPLIMENT DE LA HISTÒRIA DE LA SALVACIÓ BLOC 4. PERMANÈNCIA DE JESUCRIST EN LA HISTÒRIA: L'ESGLÉSIA

2.2. Tercer d'ESO

2.2.1. Objectius

- Prendre consciència i desenvolupar la pròpia dimensió religiosa més enllà de condicionaments culturals, històrics i socials, de manera que la pregunta que és tota persona no quedi oculta ni ofegada per les respostes de la tradició.

- Descobrir que la vida humana és una recerca contínua de sentit i proporcionar les eines per a que la persona pugui trobar un sentit per a la seva vida sigui quin sigui finalment aquest.
- Ser conscient que la plenitud de la vida, incloent la religiosa, depèn de les nostres accions i aquestes de les nostres creences, les quals han de ser examinades de manera personal, responsable i radical en el seu valor de veritat.
- Assolir els instruments racionals necessaris per a poder dialogar seriosament amb els altres sobre el sentit de la vida, l'existència de Déu, el problema del mal, el fonament de la dignitat humana, afavorint així l'entesa interpersonal i interreligiosa.
- Conèixer l'especificitat del cristianisme com a religió i proposta de sentit per a la vida que ens és més propera, partint dels elements que ens envolten i del passat històric que configura la nostra tradició.
- Aproximar-se a la gran varietat i riquesa de religions que existeixen arreu del món i que conviuen amb nosaltres al nostre entorn més immediat, tot aprenent a respectar-les i a cercar el que ens uneix més que el que ens separa, fomentant així l'ecumenisme.
- Reconèixer les aportacions que la tradició d'Israel ha fet al cristianisme i a tota la humanitat, descobrint quin és el nucli de la seva experiència religiosa a través del coneixement de la seva variada i complexa literatura a l'Antic Testament.
- Analitzar la figura de Jesucrist, la seva vida, el seu missatge, la seva interpretació com a compliment de les profecies d'Israel i com a plenitud de la revelació de Déu als homes, tot partint de l'estudi dels textos del Nou Testament i dels concilis cristològics més importants.
- Entendre que la relació del cristià amb Déu no és una pèrdua d'humanitat ni una fuga del món, sinó una esperança absoluta i universal respecte de cada destí individual i de tota altre realitat, que malgrat orienta la crítica radical de tot allò imperfecte, ho fa en la mesura que ho estima profundament.
- Entendre el significat de l'Església com a poble de Déu, animat per l'Esperit Sant i com a lloc de presència i d'encontre amb Crist i amb tota la comunitat de creients.
- Discernir sota les aparences i adherències el nucli sant del cristianisme i el seu impuls constant a la construcció d'una civilització de l'amor, promovent la realització de la justícia, la solidaritat, la caritat, l'entrega desinteressada a l'altre, la compassió i la cultura de la pau.
- Descobrir la llarga i profunda missió social que realitza l'Església arreu del món, especialment als països més desfavorits, però també de manera més propera als projectes que hi ha al nostre entorn, apreciament la seva tasca i fomentant-ne la participació activa com a part del procés educatiu.

2.2.2. Continguts, criteris d'avaluació i estàndards d'aprenentatge avaluables

BLOC 1. EL SENTIT RELIGIÓS DE L'HOME
Continguts
L'anhel de transcendència inherent a la naturalesa humana. La recerca de sentit en l'experiència de la malaltia, la mort, el dolor, etc.
Criteris d'avaluació / Estàndards d'aprenentatge avaluable
1. Reconèixer el desig de plenitud que té la persona. <i>1.1. Expressa i comparteix en grup situacions o circumstàncies en les que reconeix l'exigència humana de felicitat i plenitud.</i> 2. Comparar raonadament diferents respostes enfront de la finitud de l'ésser humà. <i>2.1. Analitza i valora l'experiència personal enfront de fets bells i dolorosos.</i> <i>2.2. Selecciona escenes de pel·lícules o documentals que mostren la recerca de sentit.</i>
BLOC 2. LA REVELACIÓ: DÉU INTERVÉ EN LA HISTÒRIA
Continguts
El pecat entès com a ruptura de l'home amb Déu. El relat bíblic del pecat original.
Criteris d'avaluació / Estàndards d'aprenentatge avaluable
1. Entén la visió del pecat com un rebuig a la intervenció de Déu a la pròpia vida. <i>1.1. Identifica, analitza i comenta situacions actuals on els cristians expressen el pecat com a rebuig o suplantació de Déu.</i> 2. Distingir el que és considerat com a veritat revelada de la vestidura literària en el relat del Gènesi. <i>2.1. Analitza el text sagrat diferenciant allò considerat com a veritat revelada de la vestidura literària i recrea un relat de la veritat revelada sobre el pecat original amb llenguatge actual.</i>
BLOC 3. JESUCRIST, COMPLIMENT DE LA HISTÒRIA DE LA SALVACIÓ
Continguts
El cristià queda transformat pel seu encontre amb Jesús.
Criteris d'avaluació / Estàndards d'aprenentatge avaluable
1. Reconèixer i apreciar que pels cristians la trobada amb Crist canvia la forma de comprendre el món, la història, la realitat, les persones, etc. <i>1.1. Cerca i selecciona biografia de conversos.</i> <i>1.2. Expressa judicis respectuosos sobre la novetat que la trobada amb Crist ha introduït en la forma d'entendre el món, segons les biografies seleccionades.</i> 2. Comprendre que pels cristians la pertinença a Crist comporta una nova forma de comportar-se en la vida. <i>2.1. Crea i comparteix textos, videoclips, curts, per a descriure les conseqüències que en la vida dels cristians ha suposat la trobada amb Crist.</i>
BLOC 4. PERMANÈNCIA DE JESUCRIST EN LA HISTÒRIA: L'ESGLÉSIA
Continguts
Els cristians es troben amb Crist a l'Església. Experiència de plenitud que tenen els cristians en la trobada amb Crist. L'experiència de fe genera una cultura.
Criteris d'avaluació / Estàndards d'aprenentatge avaluable

1. Entendre la concepció segons la qual l'encontre amb Crist uneix el cristià a l'Església.
 - 1.1. Cerca, selecciona i presenta justificant l'experiència d'una persona que ha trobat Crist en l'Església.
2. Valorar críticament l'experiència de plenitud que promet Crist.
 - 2.1. Escolta testimonis de cristians i debat amb respecte sobre la plenitud de vida que en ells s'expressa.
3. Identificar en la cultura la riquesa i la bellesa que genera la fe.
 - 3.1. Demuestra mitjançant exemples prèviament seleccionats que l'experiència cristiana ha estat generadora de cultura al llarg de la història.
 - 3.2. Argumenta de forma raonada la influència de la fe en l'art, el pensament, els costums, la salut, l'educació, etc.

2.2.3. Contribució a les competències bàsiques

Competència en comunicació lingüística

L'assignatura de religió se serveix dels elements cristians presents a l'entorn de l'alumnat, les imatges i símbols, el llenguatge i altres recursos, per a la comprensió de la religiositat pròpia de cada etapa evolutiva. Es desenvolupa així la competència en comunicació lingüística, que se serveix del llenguatge que conforma la cultura i tradició que es transmet d'una a altre generació. Així, el llenguatge bíblic i la seva riquesa d'expressió i simbologia, el llenguatge doctrinal i la seva precisió conceptual, analítica i argumental i el llenguatge litúrgic i la seva proximitat al llenguatge dels símbols del poble cristià, ajudaran al desenvolupament d'aquesta competència als estudiants. Sense oblidar la singularitat que aquesta assignatura aporta a la dimensió d'escolta de la comunicació.

Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia

De manera molt específica aquesta assignatura contribueix al desenvolupament de les competències bàsiques en ciència i tecnologia gràcies al debat que s'estableix de manera frontal amb algunes cosmovisions científiques sobre la realitat. La fe i la ciència, i de manera més àmplia, la fe i la raó sempre han estat en diàleg més o menys pacífic. L'Església ha opinat i opina sobre les teories científiques. Però també ho fa sobre l'ús de la tecnologia i les noves tècniques que va apareixent al món, donant-li un enfocament ètic. Així mateix, la ciència i tecnologia modernes han ajudat molt en l'estudi del passat de la religió, com és el cas de les datacions de textos antics. Finalment, a nivell de competència matemàtica podem destacar la presència dins la Bíblia de nombroses referències numèriques que ajuden a desentranyar el contingut dels textos o que n'enriqueixen el seu sentit.

Competència digital

En la mesura que avui en dia la major part dels materials per a l'estudi de les religions pot i ha de trobar-se a la xarxa, l'assignatura contribueix al desenvolupament d'aquesta competència. La possibilitat, per exemple, d'accedir a la Bíblia completament virtual o on-line fa de les investigacions en matèria bíblica una tasca eminentment digital, aprofitant-se així les enormes avantatges que posseeixen aquests nous mitjans. De manera més indirecta també s'estudia

l'impacte dels mitjans de comunicació de masses a l'estratègia comunicativa de l'Església i com, gràcies a aquests nous mitjans, l'evangeli pot arribar a més gent i de formes diverses. També cal destacar la manera com aquest fenomen està afectant a la mateixa estructura territorial de l'Església, generant noves comunitats no lligades pel territori sinó pel mitjà digital que les uneix.

Aprendre a aprendre

Amb l'estudi de la religió cristiana es proporcionen marcs conceptuals que després poden ser aplicat a l'estudi d'altres religions. D'aquesta manera l'estudiant podrà abordar per sí mateix aquesta nova tasca gràcies a les eines proporcionades. De la mateixa manera, serà capaç de llegir esdeveniments recents relacionats amb el tema religiós, així com ser capaç de llegir els esdeveniments de la seva pròpia vida de manera autònoma. Es dona la clau per a la comprensió de futures experiències religioses o místiques que puguin sobrevenir a l'individu. Finalment, l'èmfasi que el cristianisme posa sobre l'esperança, si es treballat adequadament pels estudiants, fomenta en aquests un esperit d'autosuperació i de no abandonar les tasques abans d'hora, que resulta molt útil de cara a la competència d'aprendre a aprendre.

Competències socials i cíviques

L'ensenyament escolar de la religió catòlica afavoreix el desenvolupament de la responsabilitat personal i social i de les demés virtuts cíviques, per al bé comú de la societat, contribuint així a l'adquisició de les competències socials i cíviques. Aquesta educació de la dimensió moral i social de la persona, afavorirà la maduració d'una corresponsabilitat, l'exercici de la solidaritat, de la llibertat, de la justícia i de la caritat.

Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor

La competència per a l'autonomia personal, anomenada sentit d'iniciativa i esperit emprenedor, es desenvolupa a l'estudiant partint del vertader coneixement de sí mateix, de les seves potencialitats, de la seva dignitat i del seu sentit. La formació religiosa catòlica aporta a aquesta competència una cosmovisió que dona sentit a la vida i, per tant, a la cultura i a la identitat de la persona humana. Una cosmovisió que fa possible la formació integral de l'estudiant enfront a visions parcials.

Consciència i expressions culturals

Per altre banda, la religió catòlica aporta a la competència cultural i artística el significat i valoració crítica de tantes obres del nostre entorn, motivant la posada en valor de la pròpia cultura i l'estima adequada d'altres tradicions culturals i religioses. La cultura i la història occidental, la pròpia història, no poden ésser compreses i assumides si es prescindeix del fet religiós present sempre a la història cultural dels pobles. D'igual manera, l'expressió artística de la fe segueix col·laborant en l'actualitat a l'enriquiment del nostre patrimoni cultural.

2.2.4. Procediments d'avaluació i qualificació

A l'hora d'avaluar els alumnes es tindran en compte diversos factors.

- Actitud i comportament a l'aula. De manera general, aquest ítem comptarà un 10% de la nota final. Però a criteri del professor, si les circumstàncies ho requereixen, i previ avís als alumnes, el % podrà variar.
- Activitats a l'aula, deures i/o examen. El 90% de la nota es reparteix entre les activitats que es desenvolupen a l'aula. Aquestes activitats poden consistir en la realització d'un examen parcial o final. Però l'examen no sempre tindrà lloc si el professor ho considera. En cas de no haver-hi examen, la nota serà la mitjana de les notes de les activitats realitzades a l'aula o a casa. Una activitat podrà ser avaluada per la seva nota o bé, simplement, pel fet d'haver estat entregada o no. També hi pot haver un examen que no reculli el 90% de la nota sinó un % menor i que la seva nota es combini amb la de les activitats. L'objectiu de l'assignatura és intentar no fer cap examen i realitzar una avaluació contínua. Però si les circumstàncies ho requereixen es podrà fer un examen.
- Si el professor ho considera, per aprovar l'assignatura es pot exigir, previ avís als alumnes, que totes les tasques estiguin entregades per a poder avaluar l'assignatura. En cas contrari, no es podrà avaluar i la nota serà d'un insuficient. De la mateixa manera, si un alumne no participa de les activitats d'aula que no requereixen entregar res, però sí participar-hi, es podrà aplicar el criteri anterior.

2.2.5. Temporalització i seqüenciació

1 ^a Avaluació	BLOC 1. EL SENTIT RELIGIÓS DE L'HOME
2 ^a Avaluació	BLOC 2. LA REVELACIÓ: DÉU INTERVÉ EN LA HISTÒRIA BLOC 3. JESUCRIST, COMPLIMENT DE LA HISTÒRIA DE LA SALVACIÓ
3 ^a Avaluació	BLOC 3. JESUCRIST, COMPLIMENT DE LA HISTÒRIA DE LA SALVACIÓ BLOC 4. PERMANÈNCIA DE JESUCRIST EN LA HISTÒRIA: L'ESGLÉSIA

2.3. Primer de Batxiller

2.3.1. Objectius

- Prendre consciència i desenvolupar la pròpia dimensió religiosa més enllà de condicionaments culturals, històrics i socials, de manera que la pregunta que és tota persona no quedi oculta ni ofegada per les respostes de la tradició.

- Descobrir que la vida humana és una recerca contínua de sentit i proporcionar les eines per a que la persona pugui trobar un sentit per a la seva vida sigui quin sigui finalment aquest.
- Ser conscient que la plenitud de la vida, incloent la religiosa, depèn de les nostres accions i aquestes de les nostres creences, les quals han de ser examinades de manera personal, responsable i radical en el seu valor de veritat.
- Assolir els instruments racionals necessaris per a poder dialogar seriosament amb els altres sobre el sentit de la vida, l'existència de Déu, el problema del mal, el fonament de la dignitat humana, afavorint així l'entesa interpersonal i interreligiosa.
- Conèixer l'especificitat del cristianisme com a religió i proposta de sentit per a la vida que ens és més propera, partint dels elements que ens envolten i del passat històric que configura la nostra tradició.
- Aproximar-se a la gran varietat i riquesa de religions que existeixen arreu del món i que conviuen amb nosaltres al nostre entorn més immediat, tot aprenent a respectar-les i a cercar el que ens uneix més que el que ens separa, fomentant així l'ecumenisme.
- Reconèixer les aportacions que la tradició d'Israel ha fet al cristianisme i a tota la humanitat, descobrint quin és el nucli de la seva experiència religiosa a través del coneixement de la seva variada i complexa literatura a l'Antic Testament.
- Analitzar la figura de Jesucrist, la seva vida, el seu missatge, la seva interpretació com a compliment de les profecies d'Israel i com a plenitud de la revelació de Déu als homes, tot partint de l'estudi dels textos del Nou Testament i dels concilis cristològics més importants.
- Entendre que la relació del cristià amb Déu no és una pèrdua d'humanitat ni una fuga del món, sinó una esperança absoluta i universal respecte de cada destí individual i de tota altre realitat, que malgrat orienta la crítica radical de tot allò imperfecte, ho fa en la mesura que ho estima profundament.
- Entendre el significat de l'Església com a poble de Déu, animat per l'Esperit Sant i com a lloc de presència i d'encontre amb Crist i amb tota la comunitat de creients.
- Discernir sota les aparences i adherències el nucli sant del cristianisme i el seu impuls constant a la construcció d'una civilització de l'amor, promovent la realització de la justícia, la solidaritat, la caritat, l'entrega desinteressada a l'altre, la compassió i la cultura de la pau.
- Descobrir la llarga i profunda missió social que realitza l'Església arreu del món, especialment als països més desfavorits, però també de manera més propera als projectes que hi ha al nostre entorn, apreciand la seva tasca i fomentant-ne la participació activa com a part del procés educatiu.

2.3.2. Continguts, criteris d'avaluació i estàndards d'aprenentatge avaluables

BLOC 1. ANTROPOLOGIA CRISTIANA
Continguts
L'home, ésser religiós que cerca un sentit a la vida. Expressions històriques del sentit religiós. El misteri de la persona humana. Fonament de la seva dignitat. Diverses postures davant del fet religiós en la societat actual.
 criteris d'avaluació / Estàndards d'aprenentatge avaluable
<p>1. Reconèixer i respectar la necessitat de sentit en l'home.</p> <p><i>1.1. Reflexiona sobre esdeveniments mostrats en els mitjans de comunicació i emet judicis de valor sobre la necessitat de sentit.</i></p> <p>2. Comparar manifestacions històriques que permetin desvetllar des de sempre el sentit religiós de l'ésser humà.</p> <p><i>2.1. Identifica i diferencia la diversitat de respostes salvífiques que mostren les religions.</i></p> <p>3. Raonar la concepció d'una arrel divina per a la dignitat humana.</p> <p><i>3.1. Descobreix, a partir d'un visionat que mostri la injustícia, la incapacitat de la llei per a fonamentar la dignitat humana. Compara amb textos eclesials que vinculen la dignitat de l'ésser humà a la seva condició de creatura.</i></p> <p><i>3.2. Investiga, obté dades estadístiques i analitza traient conclusions, comportaments dels joves que defensen o atempten contra la dignitat de l'ésser humà.</i></p> <p>4. Identificar i contrastar en el moment actual diverses respostes de sentit.</p> <p><i>4.1. Qualifica les respostes de sentit que ofereix l'ateisme, agnosticisme o laïcisme i les contrasta amb la proposta de salvació que ofereixen les religions.</i></p>
BLOC 2. DOCTRINA SOCIAL DE L'ESGLÉSIA
Continguts
Origen i evolució de la doctrina social de l'Església. Principis fonamentals de la doctrina social de l'Església.
 criteris d'avaluació / Estàndards d'aprenentatge avaluable
<p>1. Conèixer i valorar el context en què neix i l'ensenyament de la doctrina social de l'Església.</p> <p><i>1.1. Identifica problemes socials de finals del segle XIX. N'estudia l'evolució fins a l'actualitat i analitza les respostes de la doctrina social de l'Església.</i></p> <p>2. Identificar la dignitat humana com a clau per a una convivència justa entre els homes, diferenciant-la dels reconeixements que l'Estat realitza amb les lleis.</p> <p><i>2.1. Elaborar una definició personal sobre els termes, legal, ètic i moral. Explica públicament les diferències entre els termes amb l'ajuda de mitjans audiovisuals.</i></p> <p>3. Conèixer i aplicar els principis fonamentals de la doctrina social de l'Església a diversos contextos.</p> <p><i>3.1. Comprèn i defineix amb paraules personals el significat de bé comú, destí universal dels béns i subsidiarietat. Aplica a situacions concretes aquests principis justificant el pensament social de l'Església.</i></p>
BLOC 3. RELACIÓ ENTRE LA RAÓ, LA CIÈNCIA I LA FE
Continguts
Formes de coneixement al llarg de la història amb les quals l'ésser humà descobreix la realitat i la veritat. Recorregut històric de les relacions entre la ciència i la fe. Vincle indissoluble entre ciència i ètica.
 criteris d'avaluació / Estàndards d'aprenentatge avaluable

1. Conèixer i distingir els diferents mètodes utilitzats per la persona per a conèixer la veritat.
 - 1.1. *Identifica, per mitjà de fonts, els diferents mètodes de conèixer la veritat en la filosofia, la teologia, la ciència i la tècnica. Distingeix quins aspectes de la realitat permet conèixer cada mètode.*
2. Conèixer i acceptar amb respecte els moments històrics de conflicte entre la ciència i la fe, sabent donar raons justificades de l'actuació de l'Església.
 - 2.1. *S'esforça per comprendre i argumenta l'idea d'un origen diví del cosmos i la seva no proveniència del caos o l'atzar.*
 - 2.2. *S'informa amb rigor i debat respectuosament, sobre el cas de Galileu, Servet, etc. Escriu la seva opinió, justificant raonadament les causes i conseqüències d'aquests conflictes.*
3. Ser conscient de la necessitat de relació entre ciència i ètica perquè existeixi un veritable progrés humà.
 - 3.1. *Aprèn, accepta i respecta que el criteri ètic neix del reconeixement de la dignitat humana.*
 - 3.2. *Analitza casos i debat de manera raonada les conseqüències que es deriven d'un ús de la ciència sense referència ètica.*

BLOC 4. L'ESGLÉSIA GENERADORA DE CULTURA AL LLARG DE LA HISTÒRIA

Continguts

Significat del terme i dimensions de la cultura.
La vida monacal, font de cultura

criteris d'avaluació / Estàndards d'aprenentatge avaluables

1. Conèixer i comparar diferents accepcions del terme cultura.
 - 1.1. *Estudia, analitza i defineix el concepte de cultura en diferents èpoques i ho contrasta amb el caràcter antropològic de l'ensenyament de l'Església.*
2. Ser conscient que la persona és generadora de cultura.
 - 2.1. *Identifica els elements propis de diverses cultures i elabora un material audiovisual on les compari críticament.*
3. Adonar-se del canvi que el monacat introdueix en la configuració del temps i el treball.
 - 3.1. *Coneix i respecta els trets de la vida monàstica. N'identifica la influència en l'organització social i la vida laboral.*
 - 3.2. *Valora el treball dels monjos per conservar l'art i la cultura grecollatina, elaborant un material audiovisual en el qual es reculli la síntesi del seu estudi.*

2.3.3. Contribució a les competències bàsiques

Competència en comunicació lingüística

L'assignatura de religió se serveix dels elements cristians presents a l'entorn de l'alumnat, les imatges i símbols, el llenguatge i altres recursos, per a la comprensió de la religiositat pròpia de cada etapa evolutiva. Es desenvolupa així la competència en comunicació lingüística, que se serveix del llenguatge que conforma la cultura i tradició que es transmet d'una a altre generació. Així, el llenguatge bíblic i la seva riquesa d'expressió i simbologia, el llenguatge doctrinal i la seva precisió conceptual, analítica i argumental i el llenguatge litúrgic i la seva proximitat al llenguatge dels símbols del poble cristià, ajudaran al desenvolupament d'aquesta competència als estudiants. Sense oblidar la singularitat que aquesta assignatura aporta a la dimensió d'escolta de la comunicació.

Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia

De manera molt específica aquesta assignatura contribueix al desenvolupament de les competències bàsiques en ciència i tecnologia gràcies al debat que s'estableix de manera frontal amb algunes cosmovisions científiques sobre la realitat. La fe i la ciència, i de manera més àmplia, la fe i la raó sempre han estat en diàleg més o menys pacífic. L'Església ha opinat i opina sobre les teories científiques. Però també ho fa sobre l'ús de la tecnologia i les noves tècniques que va apareixent al món, donant-li un enfocament ètic. Així mateix, la ciència i tecnologia modernes han ajudat molt en l'estudi del passat de la religió, com és el cas de les datacions de textos antics. Finalment, a nivell de competència matemàtica podem destacar la presència dins la Bíblia de nombroses referències numèriques que ajuden a desentranyar el contingut dels textos o que n'enriqueixen el seu sentit.

Competència digital

En la mesura que avui en dia la major part dels materials per a l'estudi de les religions pot i ha de trobar-se a la xarxa, l'assignatura contribueix al desenvolupament d'aquesta competència. La possibilitat, per exemple, d'accedir a la Bíblia completament virtual o on-line fa de les investigacions en matèria bíblica una tasca eminentment digital, aprofitant-se així les enormes avantatges que posseeixen aquests nous mitjans. De manera més indirecta també s'estudia l'impacte dels mitjans de comunicació de masses a l'estratègia comunicativa de l'Església i com, gràcies a aquests nous mitjans, l'evangeli pot arribar a més gent i de formes diverses. També cal destacar la manera com aquest fenomen està afectant a la mateixa estructura territorial de l'Església, generant noves comunitats no lligades pel territori sinó pel mitjà digital que les uneix.

Aprendre a aprendre

Amb l'estudi de la religió cristiana es proporcionen marcs conceptuals que després poden ser aplicat a l'estudi d'altres religions. D'aquesta manera l'estudiant podrà abordar per sí mateix aquesta nova tasca gràcies a les eines proporcionades. De la mateixa manera, serà capaç de llegir esdeveniments recents relacionats amb el tema religiós, així com ser capaç de llegir els esdeveniments de la seva pròpia vida de manera autònoma. Es dona la clau per a la comprensió de futures experiències religioses o místiques que puguin sobrevenir a l'individu. Finalment, l'èmfasi que el cristianisme posa sobre l'esperança, si es treballat adequadament pels estudiants, fomenta en aquests un esperit d'autosuperació i de no abandonar les tasques abans d'hora, que resulta molt útil de cara a la competència d'aprendre a aprendre.

Competències socials i cíviques

L'ensenyament escolar de la religió catòlica afavoreix el desenvolupament de la responsabilitat personal i social i de les demés virtuts cíviques, per al bé comú de la societat, contribuint així a l'adquisició de les competències socials i cíviques. Aquesta educació de la dimensió moral i social de la persona, afavorirà la maduració d'una corresponsabilitat, l'exercici de la solidaritat, de la llibertat, de la justícia i de la caritat.

Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor

La competència per a l'autonomia personal, anomenada sentit d'iniciativa i esperit emprenedor, es desenvolupa a l'estudiant partint del vertader coneixement de sí mateix, de les seves potencialitats, de la seva dignitat i del seu sentit. La formació religiosa catòlica aporta a aquesta competència una cosmovisió que dona sentit a la vida i, per tant, a la cultura i a la identitat de la persona humana. Una cosmovisió que fa possible la formació integral de l'estudiant enfront a visions parcials.

Consciència i expressions culturals

Per altre banda, la religió catòlica aporta a la competència cultural i artística el significat i valoració crítica de tantes obres del nostre entorn, motivant la posada en valor de la pròpia cultura i l'estima adequada d'altres tradicions culturals i religioses. La cultura i la història occidental, la pròpia història, no poden ésser compreses i assumides si es prescindeix del fet religiós present sempre a la història cultural dels pobles. D'igual manera, l'expressió artística de la fe segueix col·laborant en l'actualitat a l'enriquiment del nostre patrimoni cultural.

2.3.4. Procediments d'avaluació i qualificació

A l'hora d'avaluar els alumnes es tindran en compte diversos factors.

- Actitud i comportament a l'aula. De manera general, aquest ítem comptarà un 10% de la nota final. Però a criteri del professor, si les circumstàncies ho requereixen, i previ avís als alumnes, el % podrà variar.
- Activitats a l'aula, deures i/o examen. El 90% de la nota es reparteix entre les activitats que es desenvolupen a l'aula. Aquestes activitats poden consistir en la realització d'un examen parcial o final. Però l'examen no sempre tindrà lloc si el professor ho considera. En cas de no haver-hi examen, la nota serà la mitjana de les notes de les activitats realitzades a l'aula o a casa. Una activitat podrà ser avaluada per la seva nota o bé, simplement, pel fet d'haver estat entregada o no. També hi pot haver un examen que no reculli el 90% de la nota sinó un % menor i que la seva nota es combini amb la de les activitats. L'objectiu de l'assignatura és intentar no fer cap examen i realitzar una avaluació contínua. Però si les circumstàncies ho requereixen es podrà fer un examen.
- Si el professor ho considera, per aprovar l'assignatura es pot exigir, previ avís als alumnes, que totes les tasques estiguin entregades per a poder avaluar l'assignatura. En cas contrari, no es podrà avaluar i la nota serà d'un insuficient. De la mateixa manera, si un alumne no participa de les activitats d'aula que no requereixen entregar res, però sí participar-hi, es podrà aplicar el criteri anterior.

2.3.5. Temporalització i seqüenciació

1ª Avaluació	BLOC 1. ANTROPOLOGIA CRISTIANA
2ª Avaluació	BLOC 2. DOCTRINA SOCIAL DE

	L'ESGLÉSIA BLOC 3. RELACIÓ ENTRE LA RAÓ, LA CIÈNCIA I LA FE
3 ^a Avaluació	BLOC 3. RELACIÓ ENTRE LA RAÓ, LA CIÈNCIA I LA FE BLOC 4. L'ESGLÉSIA GENERADORA DE CULTURA AL LLARG DE LA HISTÒRIA

3. Materials i recursos

Els materials a utilitzar durant el curs 2015-2016 seran els llibres, llibres de text, dossiers, recursos digitals, imatges, pel·lícules, vídeos, presentacions, documentals, etc.

No obstant, en qualsevol moment es podrà incorporar qualsevol altre material que en un moment donat pugui ser útil per al desenvolupament de les diferents cursos.

4. Activitats complementàries i extraescolars

No hi ha cap activitat complementàries programada des del departament de Religió. Amb tot, donat que el departament de religió forma part del departament de Ciències Socials, les activitats complementàries programades per aquest altre departament són susceptibles de rebre la col·laboració del departament de Religió.

A nivell extraescolar, des del departament de religió s'impulsarà la participació dels alumnes a les activitats del projecte Es Pontàs, projecte diocesà de Mallorca que organitza excursions i convivències per a joves de Mallorca que cursin l'assignatura de Religió i moral catòlica als centre públics d'educació secundària.